Nr. 22 Aleksandrów-Kuj., dnia 26 sierpnia 1926 r. Rok 1

Tygodnik Urzędowy

powiatu Nieszawskiego.

Abonament wynosi kwartalnie 1.50 zł, miesięcznie 0.50 zł. Z dostawą pocztową zł 1.69 kwart., 57 gr miesięcz. Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują prenumeratę.

Ogłoszenia na 4-łamowej stronicy za milimetr. 10 gr. Częstsze ogłoszenia wysoki rabat. Wszystkie biura reklam. przyjmują ogłosz. Cena egz. pojedyńcz. 10 gr.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków lub tp., wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczanie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO.

Poz. 183.

Ogłoszenie.

Rozporządzenie p. Wojewody Warszawskiego L. RW. 2350/210/W.

Od dnia 16 sierpnia r. b. obowiązują w pow. nieszawskim następujące normy odszkodowań za żywinę zabijaną wskutek rozporządzenia władz, oraz padłą skutkiem szczepień ochronnych, zarządzonych przez te władze.

I. Za konie:

a) źrebięta do 1/2 r. 80 zł.
b) „ „ 1 r. 120 „
c) „ „ 2 lat 180 „
d) „ „ 3 „ 240 „
e) za konie 3 let. i starsze (robocze) 450 zł.
f) „ „ ulepszone bez rodowodów 600 „
g) za muły po zł. 200
h) za osły „ „ 80

II. Za bydło:

a) Buhaje, woły i krowy do lat 2 po 360 zł.
b) za jałowiznę do 2 lat „ 240 „
c) „ cielęta do 1/2 roku „ 60 „
d) „ owce i kozy „ 50 „
e) „ jagnięta i koźlęta „ 20 „
f) „ świnie za kg. żywej wagi po 1 zł. 50 gr.

Za sztuki z rodowodami wypłaca się o 25% więcej.

Uwaga: Odszkodowania przyznawane są tylko wtedy, gdy właściciel żywiny w swoim czasie zawiadomił o wybuchu choroby i powiatowy lekarz weter. zdążył przybyć na miejsce przed śmiercią zwierzęcia. Za padłe zwierzęta Rząd odszkodowania nie przyznaje. Wyjątek stanowi wąglik (karbunkus), za który (choćby sztuki padły) odszkodowanie przysługuje.

Odszkodowanie wypłaca się w wysokości 75% sumy szacunkowej zwierzęcia, za wąglik zaś trzecią część tej sumy.

Choroby uprzywilejowane, za które właściciel otrzymuje odszkodowanie, są: a) u koni nosacizna, wścieklizna, wąglik, b) u bydła księgosusz, zaraza płócna, wąglik, c) u owiec wąglik.—

za Starostę:
(—) Krynicki,
lek. wet.

Nr. 5038.

Poz. 184.

Okólnik

w sprawie dozorowania odsiadujących kary aresztu w gminach.

W myśl okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 2 czerwca 1920 r. w sprawie więziennictwa administracyjnego (Dz. Urz. M. S. W. Nr. 6 poz. 168), podanego PP. Wójtom przez Starostwo dnia 17 VIII. 1920 r. za Nr. 2435, areszty gminne znajdują się pod zarządem władz gminnych, odpowiedzialnych za to przed Starostą. Ponieważ w jednej z gmin naszego powiatu 2 aresztowani zbiegli na kilka godzin, będąc pozostawionymi na podwórzu nieruchomości gminnej bez dozoru, wzywam PP. Wójtów do ścisłego przestrzegania dyscypliny karnej w aresztach gminnych dla uniknięcia surowej odpowiedzialności osobistej.—

Aleksandrów-Kujawski, dnia 24 sierpnia 1926 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Starosta Nieszawski:
Ricci,

L. dz. 52 6.

Poz. 185.

Okólnik

w sprawie odroczeń służby wojskowej.

Przy rozpatrywaniu podań wnoszonych o odroczenie lub skrócenie służby wojskowej stwierdziłem, że Magistraty i Urzędy gminne nie tylko, że nienależycie informują zainteresowanych, lecz w przysłanych sprawach jest szereg niedokładności.

Polecam przeto przyjąć do wiadomości oraz powiadomić mieszkańców sposobem tam praktykowanym odnośnie wnoszonych podań o odroczenia wzgl, skrócenia służby wojskowej z art. 53 a i b co następuje:

1. a) za rodzinę uważa się rodziców: ojca lub matkę także nieślubną, b) rodzeństwo rodzone lub przyrodne zarówno ślubne jak i nieślubne,
2. do podania należy dołączyć wyciąg z ksiąg stałej ludności oraz wypełniony i zaświadczony przez Magistrat lub Urząd gminny kwestjonarjusz.

Badania pod względem zdolności do pracy podlegają: rodzice, jeżeli oboje żyją do lat 60, matki samotne do lat 45, osoby płci żeńskiej do lat 17 i płci męzkiej do lat 15. Mężczyzni stają na Komisję wraz z poborowym, kobiety przedstawiają świadectwa lekarza powiatowego o zdolności do pracy.

Żonate lub zamężne rodzeństwo nie jest brane pod uwagę, natomiast jeżeli bracia lub siostry pozostający w stanie wolnym przebywają zagranicą należy przedstawić świadectwo Magistratu Urzędu gminnego lub pocztowego, że rodzina będąca na utrzymaniu poborowego nie otrzymuje od nich żadnych zapomóg.

Odnośnie odroczeń służby wojskowej z art. 53 ustawy (studja teoretyczne i praktyczne) należy do podań dołączać zaświadczenie odnośnego zakładu naukowego o odbywaniu nauki, zaś terminatorzy winni, dołączyć zaświadczenie majstra cechowego oraz świadectwa zarządu danego cechu o odbywaniu nauki rzemieślniczej.

Podania przy pierwszem stawaniu do poboru należy składać do Starostwa w terminie od 15 lutego do dnia poprzedzającego stawienie, zaś podania o ponowne przyznanie odroczenia najpóźniej do dnia 20 czerwca. Podania wniesione po tym terminie, o ile nie zostanie usprawiedliwiona przyczyna, nie będą rozpatrywane.—

Aleksandrów, dnia 20 sierpnia 1926 r.

L. dz. 6498/26. Starosta: Ricci.

Poz. 186.

O k ó l n i k

w sprawie zawierania związków małżeńskich przez poborowych.

Powołując się na okólnik Starostwa z dnia 23 czerwca r. b. L. 12185/26 ogłoszony w Tygodniku Urzędowym Nr. 14 w sprawie zawierania związków małżeńskich przez poborowych, powiadamiam, że obecnie nie należy do podań dołączać oświadczeń wyszczególnionych w p. 3 cytowanego wyz. okólnika, natomiast należy podawać możliwie wyczerpujące dowody, mogące stwierdzić konieczność zawarcia związku małżeńskiego, a takiemi mogą być: 1) posiadanie przez poborowego gospodarstwa domowego, pozbawionego kobiecej opieki, które w razie nieożenienia się uległoby zniszczeniu; 2) posiadanie przez narzeczoną gospodarstwa rolnego lub warsztatu, wymagającego bezwzględnie siły i opieki męskiej; 3) obecność drobnych sierot, wymagających opieki kobiecej; 4) znaczniejsza korzyść majątkowa, jaka wyniknie dla obu stron, jeżeli w pewnym terminie zawrą związek małżeński.

Podając powyższe do wiadomości, polecam informować należycie w tym względzie zainteresowanych.—

Aleksandrów, dnia 21 sierpnia 1926 r.

L. dz. 5962/26. Starosta: Ricci.

Poz. 187.

S p r a w o z d a n i e

ze zbiórki na „Dar Narodowy 3 maja" z powiatu Nieszawskiego.

Wpływy		Wydatki	
z gm. Piotrków - Kujawski		Koło P. M. S. w Piotrkowie-Kuj. zatrzymano ze zbiórki na ochronkę - - - - - - - -	zł 160.—
Dochód z akademji i zabawy urządzonych przez T-wo Gimnastyczne „Sokół" w Piotrków — Kuj. - - - - - - - - - - - - - -	zł 200.49	Porto za przekaz - - - -	„ —.67
Dochód z nalepek, zbiórki ulicznej i zabawy tanecznej, urządzonych przez Związek Podoficerów Rezerwy w Piotrkowie - - - -	zł 119.33	Przekazano Zarz. Gł. P. M. Sz. w Warszawie - - - - - -	„ 743.55
	zł 319.82		
z gm. Straszewo			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	19.91		
z gm. Bądkowo			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	5.20		
z m. Nieszawy			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	102.62		
z gm. Osięciny			
Dochód z nalepek	19.—		
z gm. Ruszkowo			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	34.50		
z gm. Lubanie			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	32.61		
z gm. Czamanin			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	36.78		
z gm. Służewo			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	5.60		
z m. Aleksandrowa - Kujawskiego			
Ze zbiórki miejscowego Komitetu Obchodu	328.18		
	904.22		904.22

Miasto Radziejów i Ciechocinek oraz gmina Bytoń zbiórek u siebie nie zorganizowały; w gm. Sędzin zbiórkę przeprowadzało Koło P. M. Sz. w Dobrem, od którego sprawozdanie do Powiatowego Komitetu nie nadeszło.

Gminy Boguszyce, Raciążek i Radziejów żadnego sprawozdania nie nadesłały.

Przewodniczący Powiatowego Komitetu: Ricci.

Poz. 188.

Wykaz uboju zwierząt domowych w rzeźniach w obrębie pow. nieszawskiego w miesiącu lipcu 1926 r.

Miejscowość	Woły	Krowy	Jałówki	Cielęta	Owce	Kozy	Świnie	Razem
1. Aleksandrów Kuj.		30	28	17	21		152	248
2. Ciechocinek		33	57	342	22		124	578
3. Nieszawa		1	47	5	3		40	96
4. Osięciny		11	23	4	7		39	84
5. Służewo		1	5	1			45	52
6. Piotrków		6	18	19	16		81	140
7. Radziejów			20	4	16		59	99
8. Dobre		3	4				45	52
Razem:		85	203	392	85		585	1349

Nagłówek jak poprzednio.

Zauważono niżej wymienione procesy chorobowe i dotknięte niemi narządy zniszczono:

A. U bydła

Gruźlicy wypadków 29 (10%)
Promienicy „ 1
Pryszczycy 6
Bąblowców „ 2
Motylicy „ 48

Z wolnicy sprzedano mięso jednej krowy z powodu wycieńczenia.

B. U świń

Gruźlica u szt. 11 (1,9%)
Różyca „ 1
Zaraza św. 1
Bąblowce „ 78
Słupkowce „ 37
Wągry „ 1

C. U cieląt

Zapalenie opłucnej u 1 szt.
„ nerek „ 1 szt.

D. U owiec

Motylice u 5 szt.

(—) Krynicki
lek. pow. wet.

Poz. 189.

OSTRZEŻENIE.

Podaję do wiadomości, że następujące osoby uprawiają zawodowo włóczęgostwo i nieprawnie wyłudzają wsparcie na rachunek swej gminy przynależności.

L. p.	Nazwisko i imię	Wiek	Zawód	Miejsce stałego zamieszkania: wieś lub miasto	gmina	powiat	Uwagi
1	Bächer Karol	25	—	m. Gródek Jagielloń.		Gródek Jagiel.	Głucho-
2	Bojarska Rozalja	—	—	Sokal		Sokal	niemy
3	Cymbałuk Michał	28	—	w. Leszczance		Buczacz	
4	Czajkowski Kazim.	22	—	w. Lubiny	Dąbrosyn	Konin	
5	Czażewski Roman	71	—	Bordziłówka Stara	Witulin	Konstantynów	
6	Dalman Aleksander	22	—	w. Konotopy	Turka	Chełm	
7	Duszniak Tadeusz	23		Zawałów			
8	Gancarczyk Józef	31		w. Sułkowice			
9	Gil Kazimierz	—		Turów			
10	Gładyszewski Józef	29	kupiec	Radymno			
11	Gontera Bronisław	23	—	Łódź			
12	Hładuń Mikołaj	28	—	Perepelniki			
13	Jasiński Emil	42	adm. maj.				
14	Jarzyński Ignacy	—	—	Łódź			
15	Kamiński Jan	—	urzędnik	Stryj			
16	Kielec false Gołapińska Marja	31		Niesłuków			
17	Kubicki Stefan	31	robotnik	Wieliczka			
18	Kułakowski Bolesław	30	—	Mikulińce			
19	Łachman Ryszard - Stan.	45	—	Diekanów			
20	Leszczuk Anna	—	—	Łódź			
21	Karzeł Franciszek	33	—				
22	Miłościńska Walerja	—	—	Gęś			
23	Hisiura Bolesław	—	—	Hasławice			
24	Niglor Tadeusz	40	—	Jastanowice			
25	Oklejewicz Józef	30	—	Boguciece			
26	Pawlik Helena	—	—	Olilowka			
27	Pawlus Jan	29	—				
28	Piech Wojciech	—	inwalida	Olilowka			
29	Podleśny Jan	38	—	Zywiec			
30	Rataj Jan	46	—	Kamionka			
31	Rudnyk Piotr	—	—	Kosanew Dolny			
32	Sawicki Karol	40	—	Myszków			
33	Sikora Florjan	24	—	Białykamień			
34	Simora Aleksy	—	—	Lwów			
35	Skiba Edmund	27	—	Taraże			
36	Skrzyńscy Wincenty i	—	—	Grabownica-słaczeń			
	Ludwika małżeństwo	—	—	Rademla			
37	Smal Teodor	—	—	Rajbrot			
38	Szczepański Piotr	50	—	Małoryta			
39	Wawruk Maksym	—	—	Skomorochy			
40	Zajf Józef	26	—	Łódź			

Dział nieurzędowy.

Zaraza bydła i dziczyzny (choroba Bolingera).

Na całym obszarze naszej Rzeczypospolitej jest zaledwie kilka punktów, w których pojawia się choroba, znana dopiero od 1878 roku, a zwana zarazą dziczyzny z powodu, że najprzód zbadano ją u zwierząt dzikich, chowanych w zwierzyńcach, w niektórych państwach niemieckich. Choroba ta również nazywa się chorobą Bolingera od nazwiska tego, kto pierwszy ją zbadał i określił.

Zaraza dziczyzna w wielu cechach swoich zbliżoną jest do wąglika (karbunkułu) szybko niespodziewanie napada i gubi żywinę, przytem najczęściej sztuki młode, jak źrebięta i jałowiznę. Nie wolne jednak od niej są sztuki starsze (krowy, konie) oraz inne gatunki zwierząt (owce, świnie, sarny, dzikie kozy, króliki, myszy). Wstrętne i szkodliwe szczury są niestety najzupełniej oporne i zaraza ta ich się nie ima.

Najczęściej się zdarza, że zwierzę, które rano było zupełnie zdrowe, przychodzi z pola na południe kulejące i opuchnięte na pysku i mostku. Kulawizna też pochodzi z opuchnięcia jednej, najczęściej przedniej nogi od kolana wzwyż. — 90 proc. zwierząt pada ofiarą tej choroby, która się ciągnie rozmaicie, od 10 do 60 godzin, w każdym razie bardzo krótko. Bywa jednak, chociaż rzadko, że zaraza ta przejawia się w formie płucnej: wtedy płuca mają wygląd marmurkowaty, taki, jaki bywa przy zarazie płucnej. Stąd wynikają nieporozumienia, które mogą być rozstrzygane tylko drogą badania bakterjologicznego oraz przeszczepiań na różne zwierzęta. Tak np. szczepionka choroby Bolingera zabija królika, gołębia i często świnkę morską, zaś szczepionka wąglika zabija królika i świnki morskie, na gołębia zaś nie działa.

Skąd zaraza pochodzi? Uczeni na zasadzie licznych doświadczeń doszli do przekonania, że mikroby choroby Bolingera rozwijają się łatwo w wodzie studziennej; rozmnażają się pomyślnie w gruncie wilgotnym (jak u nas np. na Bachorzy), pokrytym roślinnością: zarodki z pokarmem dostają się do żołądka, a stąd przez kanał pokarmowy do krwi. Bardzo ważną okoliczność stanowi to, że mięso dla człowieka jest nieszkodliwem (w)g Nocarda i Leclainche'a), o ile sztuka zabitą została przy pierwszych oznakach choroby, zanim gorączka podniesie się do 40-⁰; mięso takie należy zasolić i używać tylko w stanie gotowanym.

Specjalnego leczenia prawie że niema. Jednak bardzo pożytecznem jest dawanie nietylko chorym, lecz wogóle wszystkiej żywinie (koniom, bydłu świniom, owcom, drobiu) kwasu solnego w wodzie, dając kieliszek kwasu na kubełek wody lub też pokarmu podawanego w stanie płynnym. Dalej, ponieważ jest rzeczą stwierdzoną, że zarazek rozmnaża się w gruncie, zatem wskazanem jest (tak samo jak przy wągliku) unikanie tych pastwisk, gdzie już wiadomo, że na nich zwierzęta pochorowały. Oprócz wody z kwasem solnym należy dawać paszę zieloną z poza pastwiska zarażonego, zupę z siana i t. p.

Oprócz wyłączenia od użytku pastwiska niezdrowego należy: 1) chore sztuki natychmiast oddzielić od zdrowych, 2) obory, stajnie i t. p. odkażać za pomocą karbolu surowego i wapna (nawóz i podściółkę, na której leżało zwierzę chore, zlać wapnem z wodą i karbolem, biorąc 1/2 litra karbolu na kubełek wapna). Bardzo dobrym również środkiem odżającym jest mięszanina pół szklanki mydła szarego na szklankę surowego karbolu: rozmięszać to w wodzie i zlewać nawóz i podściółkę, które następnie wywieźć na pole i przyorać. Ziemię w oborze wybrać na pół sztycha i wywieźć na pole, jak wyżej napisano. Pozostałą ziemię-podłogę zlać roztworem odkażającym, na to nasypać świeżej ziemi lub piasku dać świeżą podściółkę i dopiero bydło wprowadzić.

Niektóre okolice są oddawna siedliskiem tej choroby. Taką jest właśnie gmina Bądkowo, gdzie w roku ubiegłym padało bydło i konie we wsiach Gawrony i Tomaszewo, zaś w roku bieżącym pada we wsi Jaranowo u Franciszka Mendla (krowa i jałówka) we wsi Bądkówek u Piotra Wyborskiego (krowa i jałówka) oraz we wsi Słupy-Duże, gdzie szczególniej uwzięła się tu choroba na młodzież. Tutaj

u Jana Dalasińskiego	z 7 szt.	zachorow.	1	jałówka
„ Marji Spychalskiej	z 4 „	„	1	„
„ Stan. Dzioby	z 3 „	„	1	„
„ Ign. Wasilewskiego	z 8 „	„	1	„
„ Franc. Jóźka	z 7 „	„	1	byczek
„ Wal. Wasilewskiego	z 5 „	„	1	„
„ Joan. Malinowskiej	z 5 koni	„	1	źrebak
ogółem	44 szt.	żywiny padło	7 szt.	

to jest 16 procent.

I to wszystko tylko w gm. Bądkowo i w dolinie Bachorzy lub w jej pobliżu; to wskazuje, że 1) należy pastwisk na Bachorzy unikać, 2) że należy Bachorzę jaknajprędzej odwodnić.

Dowiedzionem też jest, że zarazki znajdują się we wszystkich częściach organizmu zwierzęcego, dlatego też skóry sprzedawać nie należy, lecz porżniętą razem z padliną zakopać głęboko (do 2 metrów) w miejscu ustronnem dokąd bydło dostępu niema. Grzebowisko należy też zabezpieczyć cierniem, kamieniami lub gruzem od psów i świń, aby padliny nie wygrzebały i zarazy nie rozniosły.

Odszkodowania za chorobę Bolingera rząd nie wypłaca. —

(—) Krynicki.
pow. lek. wet.

Jubileuszowa Wystawa Ogrodnicza w Poznaniu.

Miejski Urząd Targu Poznańskiego komunikuje nam, że w dniu od 25 września do 3 października rb. odbędzie się w Poznaniu Jubileuszowa Wystawa Ogrodnicza. Wielkie znaczenie, jakie posiada rozwój ogrodnictwa dla miast i wsi, każe przypuszczać, iż wystawa przez wszystkich tłumnie odwiedzaną będzie. Na podkreślenie zasługuje, że Wystawa specjalnie dużo poświęca miejsca na działy: ogródków działkowych, cmentarnictwa i ogrodów ozdobnych. Równocześnie z Wystawą Ogrodniczą odbędzie się Wystawa Okrężna „Mieszkanie i Miasto“ urządzona przez Związek Miast Polskich. L. dz. 5120.

Za redakcję i dział urzędowy odpowiedzialny: Sekretarz Sejmiku Zdzisław Zydowo Aleksandrów-Kuj.
Drukiem i nakładem Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu.